

קוֹנְטֵרַס

דְּמִשָּׁק אֱלִיעֶזֶר

מְגֵלָה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד
בְּעוֹלָם הָעוֹבֵר הַזֶּה, הוֹלָה וּמִשָּׁקָה מִתּוֹרַת רַבּוֹ
לְאַחֵרִים, אֵיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם.

בְּנוֹי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵךְ הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹרֵךְ נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִיס לִיה

רַבִּי נֶתָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
וּמִשָּׁלֵב בְּפֶסוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבֵא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׁלֵמוֹת שָׁל תְּלֻמוֹד הוּא,
שְׂדוּלָה מְתוֹרֶת רַבּוֹ וּמְשָׁקָה לְאַחֲרִים, וְכֵן
אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סח),
שְׂרוּצָה לְהַקִּים תְּלֻמִּידִים, שְׂאֵלוֹ הַתְּלֻמִּידִים
יַעֲשׂוּ תְּלֻמִּידִים אַחֲרָיִם, שְׂזָה מָה שְׂדָרְשׁוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יוֹמָא כח:) עַל הַפְּסוּקָה
(בְּרַאשִׁית טו) "הוּא דְּמְשָׁק אֱלִיעֶזֶר", אָמַר רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר, שְׂדוּלָה וּמְשָׁקָה מְתוֹרֶתוֹ שָׁל רַבּוֹ
לְאַחֲרָיִם.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תחקג)

קונטרס

דַּמְשֵׁק אֶלְיָעֶזֶר

אַ'מוּנָה

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (שיחות-הַר"ן, סימן לג): אֶצֶל הָעוֹלָם
אַמוּנָה זֶה דְּבַר קָטָן, אֲבָל אֶצְלֵי הָעֶקֶר אַמוּנָה. וְעֶקֶר
הָאַמוּנָה הוּא בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, שְׁאֵדָם צָרִיף
לְהֶאֱמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה
וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְדוּמָם, צוּמָת, חֵי,
מְדַבֵּר, זֶה לְבוֹשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, מֵה שְׁאֵנוּ
רוֹאִים וְשׁוֹמְעִים — הַכֹּל זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאָמַר
רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן רכ), שְׁקָדָם הַגְּאֻלָּה יִהְיֶה נִסְיוֹן
קָשָׁה מְאֹד מְאֹד עַל אַמוּנָה, כִּי יֵרֵד מִבּוֹל שֶׁל כְּפִירוֹת
וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּתְחַזַּק אֲזַ בְּאַמוּנָה. וּשְׁלֵמוֹת
הָאַמוּנָה — שְׁאֵדָם צָרִיף לְהַרְגִישׁ, שְׁכָל הָעוֹלָם כְּלוּ
זֶה אֱלֻקוֹת, וְאֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּמִמִּילָא כָּל מֵה
שְׁאֵנִי צָרִיף — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, עֲלֵי

לבוא ולהתפלל רק אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר אין עוד דבר המקרב את האדם אל הקדוש-ברוך-הוא כתפלה. ההפרש בין אדם לחיה זה הדבור, כי מותר אדם מן הבהמה רק בדבור, אדם שאינו מכיר את בוראו, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), הוא חיה בדמות אדם. וזאת אנו רואים בחוש, שאדם שאין לו אמונה בבורא יתברך שמו, הוא כחיה טורפת, ואף גרוע הימנה, כי אומר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן פ'): בני-אדם גרועים יותר מהיצר הרע, כי יצר הרע נותנים לכל אחד כפי מדרגתו, אבל האדם כלול מכל העולמות, ולכן הוא יכול לנתק את הזולת לגמרי מהקדוש-ברוך-הוא. וכאשר אין לבני-אדם יראת שמים, הם מסגלים לרצח את הזולת בלי רחמנות. ולכן אדם שאינו מכיר את הקדוש-ברוך-הוא, הוא גרוע מחיה, חיה אינה טורפת, אלא כשהיא רעבה, אבל אדם שאין לו אמונה בהקדוש-ברוך-הוא — ישפך דמך.

ולכן עלינו להתחזק ביותר שאת ועז באמונה פשוטה בו יתברך, ובמה מתבטאת אמונה? בזה שמדברים להקדוש-ברוך-הוא, כי כך אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב): למה אדם אינו מדבר אליו יתברך? כי אינו מאמין שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה

שלה

דְּמֹשֶׁק אֲלֵי עֶזְרָא

אתו ועמו, ואין בלעדיו יתברך כלל. כי אם היתה לאדם אמונה ברורה, אשר מלא כל הארץ כבודו, והקדוש-ברוך-הוא עומד על ידו ושומע תפלתו, ודאי היה מדקדק מאד בכל דבור שמדבר ומתפלל אליו יתברך. ולכן עלינו להתחזק באמונה ברורה ומזככת, ולחזק ולעודד איש את רעהו באמונה, כי היא העקר, וצריכים לדבר הרבה בזה. כמו שכתוב (תהלים פט, ב): "אודיע אמונתך בפיי", האמונה תלויה בפה של האדם, ועליו להרגיל עצמו לדבר רק ממנו יתברך.

חכמינו הקדושים אומרים (מכילתא בשלח ו): אין הגליות מתכנסות אלא בשכר אמונה. ולכן אם אנו רוצים לעשות סוף וקץ לגלותנו, עלינו לדבר עם כלם רק מאמונה מהקדוש-ברוך-הוא, אין לנו דבורים אחרים, רק הבורא יתברך שמו! ולחזור על זה פעמים אין מספר. ואז אם אדם יהיה חזק באמונה, הוא נגאל מכל צרותיו. וכך אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהב"ן, חלק א', סימן ז), שכל הגלות שאנו סובלים, זה רק מחמת חסרון אמונה, כי אם היתה לאדם אמונה, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא איתנו, עמנו ואצלנו, היה נגאל מכל הצרות, והיה תמיד מדבר אליו יתברך.

ולכן באו ונתחזק עכשו יותר מתמיד באמונה

פְּשׁוּטָה, וְאֵם נִכְנִיִּים בְּלִבָּנוּ אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 כָּל חַיֵּינוּ יֵרָאוּ אַחֲרַת לְגַמְרֵי. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה נֹא, סִימָן א'): כָּל מִי שֶׁהוּא
 נֶאֱמָן, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיא בְּרָכוֹת עַל יָדוֹ. מִי
 שֶׁחֲזַק בְּאֲמוּנָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַשֵּׁיךְ בְּרָכוֹת
 בְּעוֹלָם עַל יָדוֹ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (חַיֵּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תנ"ה):
 יִשְׁנֵם צְדִיקִים קְדוּשִׁים הַדְּבוּקִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְחֲזָקִים בְּאֲמוּנָה, וְעוֹסְקִים בַּתְּפִלָּה, וְהֵם מְמַשִּׁיכִים אֶת
 הַיְשׁוּעוֹת, וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מְזֵה. זֶה רֵץ אֶל פְּלוֹנֵי
 לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ בְּרָכָה, וְזֶה רֵץ אֶל אֱלֹמוֹנֵי לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ
 בְּרָכָה, זֶה רֵץ אֶל שֶׁקֶרֶן זֶה, וְזֶה רֵץ אֶל צְבוּעַ זֶה, זֶה
 רֵץ אֶל נוֹכַל רֵיק וּפּוֹחַז, וְאַחֲרֵי-כֵן מִתְּפָאֲרִים: הִנֵּה
 הִגִּיעָה לִּי יְשׁוּעָה עַל-יְדֵי פְּלוֹנֵי אֱלֹמוֹנֵי. אוֹמַר רַבֵּנוּ
 ז"ל: יֵשׁ אֶחָד שְׂשׂוּב בְּפִנֵּה נְדַחַת, דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים
 בּוֹ יִתְבָּרַךְ, מֵיַחַד כָּל הַיְחוּדִים, וְאִישׁ אֵינוֹ יוֹדֵעַ מְזֵה.

וְסִפֵּר רַבֵּנוּ ז"ל (ש"ס), שֶׁפַּעַם הָלַךְ אֶחָד בֵּיעַר לְטִיֵּל,
 וְהָיָה בְּיָדוֹ מַקֵּל, וְהִנֵּה בָּא מִמּוּלוֹ זָאֵב טוֹרֵף, וְלֹא יָדַע
 לְהִיכֵן לְפָנוֹת, אִם יִבְרַח — יִרְדֵּף אַחֲרָיו הַזָּאֵב, יִשְׁיֵגוּ
 וְיִטְרַפְּנוּ. בְּכֵן, מָה עָשָׂה? לָקַח אֶת הַמַּקֵּל, וְהִחֲזִיקוֹ
 בְּיָדוֹ כְּפִי שְׂמַחֲזִיקִים רוֹבֵה, וְעָשָׂה עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא
 יוֹרֵה בַּמַּקֵּל. וּמַעֲלָיו הָיָה יֵעַז עֲבוֹת, וְעָלָיו יֵשֵׁב אָדָם
 (וְאִישׁ לֹא רָאִהוּ), וְרַחֵם הָאָדָם עַל הָאִישׁ הַנִּרְדָּף,

דְּמַשֶּׁק אֲלֵי עֶזְרָא

שלז

וְהָיִית שְׁהִיָּה לוֹ אֶקְדָּח, יָרָה כְּדוּר בְּזָאב וְהָרְגוּ. וְהִנְרָדָף
הַתְּפַעַל מֵעֶצְמוֹ: הִנֵּה עָשִׂיתִי כָךְ בְּמַקְלִי, וְהִרְגָתִי זָאב.
וְנִטַּל אֶת נְבִלַת הַזָּאב עַל כְּתָפוֹ, וְהִלֵּךְ בְּרַחוּבוֹת הָעִיר
וְהִתְפָּאֵר: כְּוִנָּתִי אֶת מַקְלִי מוֹל הַזָּאב כְּדִגְמַת רוֹבָה,
וְנִהְרַג הַזָּאב. סִיִּים רַבָּנוּ: הָאִין זֶה מְגַחֵף, וְכִי בְּמַקְל
הִרְגָתוֹ?! הֲלֹא יֵשֵׁב אֶחָד לְמַעְלָה וְהָרְגוּ בְּאַמָּת. כֵּן
הַמְּשִׁיף רַבָּנוּ ז"ל וְאָמַר: הוֹלְכִים לְפָלוּנִי אֶלְמוּנִי,
וּמִתְפָּאֲרִים: יִשׁוּעָתִי בָּאָה עַל יָדוֹ, וְאִין שְׂמִים עַל לֵב,
שְׂשִׁינּוּ צְדִיק, הַיּוֹשֵׁב בְּקֶרֶן זָוִית, וְאִין רוֹאִים אוֹתוֹ,
וְהוּא מְמַשִּׁיף אֶת הַיִּשׁוּעוֹת לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן לֹא
בְּחִנָּם שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: כָּל מִי שֶׁהוּא
נֶאֱמָן, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיא בְּרָכוֹת עַל יָדוֹ, כִּי
עַל-יְדֵי אֱמוּנָה מְמַשִּׁיכִים כָּל הַבְּרָכוֹת. וְזֶה מֵה שְׂאוּמֵר
הַחֲכָם מְכַל הָאָדָם (מְשַׁלֵּי כח, כ): "אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב
בְּרָכוֹת"; עַל-יְדֵי שְׂאָדָם חֲזַק בְּאֱמוּנָה, מְמַשִּׁיף הַרְבֵּה
בְּרָכוֹת.

וְלָכֵן עָלֵינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיִתְר שְׂאֵת וְעַז בְּאֱמוּנָה
פְּשוּטָה בּו יִתְבָּרֵךְ, וְתָמִיד נִדְבָר רַק מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא וּנְפַרְסְמוּ לְכָלֵם, וְלֹא נִתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׂבַעוּלָם.

ל'מוד

בְּזֶה הָעוֹלָם קָשָׁה מְאֹד לְהִתְחַזֵּק, כִּי הַיֵּצֵר הָרַע הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי. עִם כָּל זֹאת, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשֵׁין ל.): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּרֵאתִי יֵצֵר הָרַע, בְּרֵאתִי תוֹרָה תְּבַלִּין כְּנֶגְדּוֹ. לְמוֹד תוֹרָה הוּא הַתְּבַלִּין נֶגֶד הַיֵּצֵר הָרַע. וְלָכֵן עָלִינוּ לְהַרְגִיל עֲצָמֵנוּ לְלַמַּד הַרְבֵּה תוֹרָה. וְאוֹמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת לְמוֹד, סִימָן עז): עַל-יְדֵי הַכְּפִירוֹת, אֵין לְאָדָם חֶשֶׁק לְלַמַּד; כְּשֵׁי שֶׁ לְאָדָם כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, בֵּר מִיָּנֵן, סָר לוֹ הַחֶשֶׁק. כִּי אִם הָיָה אָדָם יוֹדֵעַ, שֶׁהַתוֹרָה הִיא חֲכָמְתוֹ וְאוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, הָיָה רוֹצֵה לְלַמַּד תְּמִיד, כִּי מִי אֵינוֹ רוֹצֵה לְהַכְנִס בְּתוֹךְ הַתוֹרָה, כְּדֵי שֶׁכִּבְיָכוֹל יִכְנִס בְּתוֹךְ חֲכָמְתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלָכֵן אוֹמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת לְמוֹד, סִימָן י'): כָּל יְדִיעָה בְּמִשְׁפָּטֵי הַתוֹרָה, הֵן מְצוּוֹת שְׂבִין אָדָם לְחִבְרוֹ, הֵן מְצוּוֹת שְׂבִין אָדָם לְקוֹנוֹ, הַיְדִיעָה הַזֹּאת הִיא הַצְּלָחַת הַנַּפְשׁ. בְּזֶה שְׂאָדָם לוֹמַד תוֹרָה, הוּא מְמַשֵּׁיף עַל עֲצָמוֹ הַצְּלָחָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, כִּי הַתוֹרָה מְעַשְׂרֶת. וּמָה אָנוּ רוֹאִים? שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת, הָעֶקֶר שֶׁלֹּא יִלְמַד תוֹרָה, כִּי הוּא מְאֹד מְפָחַד מֵהַלּוֹמַד תוֹרָה, שִׁישְׂרֵף אוֹתוֹ, כִּי הַתוֹרָה שׁוֹרְפֶת אֶת הַיֵּצֵר הָרַע. וְכַמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שֶׁהַיֵּצֵר הָרַע מְתַלְבֵּשׁ בְּמְצוּוֹת, וְעַל-יְדֵי

למוד תורה מְכַנִּיעַ אֶת הַיָּצָר הָרָע, וּמִתְחִיל לְתַפֵּס
שֶׁהַיָּצָר רוֹצֵה רַק לְהַכְשִׁילוֹ.

וְלִכֵּן הָבָה נִקְבֵּל עַל עֲצֻמְנוֹ עֲכָשׁוּ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם
מִקְרָא — חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד
תְּרַגּוּם. וְכֵן לְלַמֵּד מִשְׁנֵיּוֹת, מִשְׁנָ"ה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָ"ה,
כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט), שְׁעַל-יָדַי לְמוֹד
מִשְׁנָה הוֹרֵג יָצָר הָרָע שְׁלוֹ, וְאֶפְלוּ שְׁעָשָׂה אָדָם מֵה
שְׁעָשָׂה, כָּל הָעֲבֻרוֹת, עַד שֶׁנִּפְּל בַּשְּׂאוֹל תַּחֲתִית
וּמִתְחַתֵּיו, עַל-יָדַי לְמוֹד מִשְׁנֵיּוֹת יְכוּל לְהַעֲלוֹת נִשְׁמָתוֹ.
וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים ל): "הַ'עֲלִיתָ מִן שְׂאוֹל נַפְשִׁי"
— רָאשֵׁי תִבּוֹת נִשְׁמָ"ה, עַל-יָדַי לְמוֹד מִשְׁנֵיּוֹת מַעֲלָה
נִפְשׁוּ מִהַשְּׂאוֹל. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (וַיִּקְרָא רַבָּה,
פָּרָשָׁה ז', סִימָן ג'): אֵין הַגְּלִיּוֹת מִתְּכַנְסוֹת, אֶלָּא בַּשְּׂכַר
מִשְׁנֵיּוֹת. וְעַל-יָדַי לְמוֹד מִשְׁנֵיּוֹת מִקְרָב אֶת הַגְּאֻלָּה.
אָדָם שְׂזוּכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם גְּמָרָא, מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ
אֶת הָאַרְבָּעָה מְלֶאכִים הַשּׁוֹמְרִים אוֹתוֹ: גִּבְרִיאֵל,
מִיכָאֵל, רַפָּאֵל, אִוְרִיאֵל. וְלִכֵּן הַסְּמָ"ךְ-מ"ם מְפָחַד
מְאֹד שְׁנַסִּים מִסְּכָתָא, אֲשֶׁר זֶהוּ שְׁמוֹ: סְמָ"ל: סִ'יּוֹם
מִסְּכָתָא אֵין לְעֵשׂוֹת. כִּי אִם אָדָם זוֹכֵה לְסִים מִסְּכַת
אַחַת, הוּא מְקַבֵּל עוֹלָם אֶחָד, וּבְלִי בְלִיוְנִים מְלֶאכִים.
וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עֲצֻמְנוֹ עֲכָשׁוּ עַל תּוֹרָה, וְלַחֲזוֹר
עַל הַמְּסֻכָּתוֹת פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, וְכֵךְ נִבְטֵל אֶת הַס"מ,

אֲשֶׁר זֶה אוֹתִיּוֹת מִסֵּב"ת: פֶּת ס"מ, הַס"מ וְכַת דְּלִיה
 נוֹפְלִים וְנִתְבַּטְּלִים עַל-יְדֵי לַמּוֹד מִסִּכְתָּא. וְלִכֵּן לַמּוֹד
 תּוֹרָה חָשׁוּב מְאֹד אֶצְלוֹ יִתְבַּרְךָ, וּכְשֶׁאָדָם לוֹמֵד תּוֹרָה,
 נִתְכַּפְּרִים לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְאֵינוֹ צָרִיף לְהִתְעַנּוֹת. וְלִכֵּן
 אֲשֶׁרִי מִי שְׁאֵינוֹ מְטַעֵה עַצְמוֹ, אֶלָּא לוֹמֵד בְּכָל יוֹם
 תּוֹרָה: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, הֶלְכָה. וְרַבְנּוּ ז"ל
 אוֹמֵר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת לַמּוֹד, סִימָן פו): מִי שֶׁפּוֹרֵשׁ עַצְמוֹ
 מִלַּמּוֹד תּוֹרָה, נִתְחַבֵּר לַשֶּׁטֶן. וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְזַכֵּר דְּבַר זֶה
 הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב — מַה יִּשְׁמַר אוֹתָנוּ? רַק הַלַּמּוֹד תּוֹרָה.
 וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת, פֶּרֶק ו'): אֵין מְלֹאִים
 לוֹ לְאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב, אֶלָּא תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים
 טוֹבִים בְּלָבָד; זֶה אֲשֶׁר מְלֵאָה אוֹתָנוּ לְנִצָּחַ. וְעַקֵּר
 הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים — זֶה צְדָקָה, שְׂאֲחָד יַעֲזוֹר לְשָׁנִי. וְאֵיךְ
 יְכוּלִים לַעֲזוֹר לְזוּלַת יוֹתֵר מִלְּזָכוֹת אוֹתוֹ בְּאוֹר הַנִּפְלָא
 הַזֶּה, שְׂיִרְגִישׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַחֲוֶשׁ מַה זֶה
 תּוֹרָה.

י'רָאָה

אָדָם צָרִיף לְהִרְגִיל עַצְמוֹ לְהִתְבוּנֵן בְּכָל יוֹם, בְּכָל
 שָׁעָה וּבְכָל רִגַע — מִי בְּרָא אוֹתִי, וּמִי בְּרָא אֶת כָּל
 הָעוֹלָם?! הַנְּבִיא אוֹמֵר (יִשְׁעִיָּה מ, כו): "שָׂאוּ מְרוֹם
 עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים", תְּמִיד תִּתְבוּנְנוּ עַל

דַּמְשֶׁק אֲלֵיעֶזֶר

שְׂמַא

הַשְּׂמַיִם, וְתִרְאוּ מִי בָרָא כָּל זֹאת: הַשְּׂמַשׁ, הַיָּרֵחַ וְכוּכָבִים, הָהָרִים וּגְבָעוֹת, יַמִּים וּנְחָלִים, שָׂדוֹת וַיַּעְרוֹת, אֵילָנוֹת וּפְרָחִים, וְכָל מִינֵי חַיּוֹת וְכֵן בְּנֵי-אָדָם. עַל-יְדֵי שְׂאָדָם יִתְבּוֹנֵן בְּכָל זֶה, תִּפְּלַעְלֵי עָלָיו יִרְאֶה, וַיִּפְחַד מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. שְׁנֵה הַדְּבָר הַחֹשֵׁב בְּיֹתֵר. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת יִרְאֶה, סִימָן יט): מִי שֶׁדְּבֹק בְּיִרְאַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה לוֹ נִסִּים. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים עֲכָשׁוּ לְנִסִּים וְנִפְלְאוֹת, כִּי אֵינְנוּ יוֹדְעִים מַה יֵּלֵד יוֹם. וְאֵיךְ יְכוּלִים לִרְאוֹת נִסִּים?! אִם נִהְיֶה דְּבֹקִים תָּמִיד בְּיִרְאַת ה', יַעֲשֶׂה לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִסִּים. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת יִרְאֶה, סִימָן כ'): מִי שֶׁדְּבֹק תָּמִיד בְּיִרְאַת ה', וְאֵינוֹ שׂוֹכַח מִמְּנוֹ יִתְבַּרַךְ, מוֹחֲלִים לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו. עָלֵינוּ לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ. וְהִנֵּה נוֹתֵן לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עֲצָה — אֵיךְ נִזְכֶּה לְמַחֲלַת עֲוֹנוֹת? עַל-יְדֵי יִרְאֶה, שֶׁנִּפְחַד רַק מִהַבּוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׂמוֹ. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן טו): כְּשֶׁאָדָם שׂוֹפֵט עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַּטְּלוֹת מִמְּנוֹ כָּל הַיִּרְאוֹת וְכָל הַפְּחָדִים, וְאֵינוֹ מִפְּחַד מֵאֵף אֶחָד רַק מִמְּנוֹ יִתְבַּרַךְ. וְזֹאת עָלֵינוּ לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמֵנוּ. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת לג:): הַכֹּל בְּיַדֵי שְׂמַיִם חוּץ מִיִּרְאַת שְׂמַיִם. יִרְאַת שְׂמַיִם צְרִיכִים לְקַנּוֹת לְעֲצָמוֹ לְפָחַד רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי אֵף פֶּעַם אֵין יְכוּלִים לְדַעַת מַה יִּקְרָה לָנוּ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ

הַקְדוּשִׁים (קִהְלַת רַבָּה, פְּרָשָׁה ג', סִימָן יח): גְּדוּלָה הִיא הַיְרָאָה, שְׁשָׁמִים וְאָרֶץ לֹא נִבְרְאוּ אֶלָּא בְּזִכּוּתָהּ. וְלִכֵּן הָבָה נִתְחִיל לְהִיּוֹת יְרֵאֵי שָׁמַיִם, לְפָחַד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאִז נִהְיֶה הַמְּאֻשְׁרִים בְּיוֹתֵר בְּחַיִּים. כִּי עַל-יְדֵי יְרֵאת שָׁמַיִם, כָּל חַיִּינוּ חַיִּים אַחֲרִים לְגַמְרֵי. רוּאִים עַל הַרְבֵּה צְדִיקִים, שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם יְסוּרִים, מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, רְשָׁעִים אַרוּרִים רוֹדְפִים אוֹתָם, וְהֵם מִתְחַזְּקִים וּמוֹסְרִים נִפְשָׁם בְּעִבּוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמֵהֵיכָן כָּחֵם? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת יְרֵאָה, סִימָן כו): מִי שֵׁישׁ בּוֹ יְרֵאָה, אֵינוֹ נוֹפֵל מִגְּדֻלָּתוֹ וְהוֹלֵךְ וְגִדֵּל. וְלִכֵּן בָּאוּ נִתְחַזְּקֵי בְּיְרֵאת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה, לֹא לַחֲשֵׁשׁ מִשׁוּם בָּשָׂר וָדָם, כִּי מָה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם?! הֲלֹא הַיּוֹם כָּאֵן וּלְמַחֵר שָׁם, כִּכְּלֵ שְׁנַחֲדִיר בְּעִצְמֵנוּ יְרֵאת שָׁמַיִם, כֵּן נֶאֱרַר עַל עִצְמֵנוּ אוּרוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְאֵיךְ זֹכִים לְיְרֵאָה? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת יְרֵאָה, סִימָן לד): מִי שֶׁאֵינוֹ נוֹתֵן אֶל לְבוֹ יוֹם הַמִּיתָה, עַל-יְדֵי-זֶה אֵין לוֹ יְרֵאָה. אָדָם צָרִיךְ לַחֲשׁב: "אוּלֵי הַיּוֹם הַזֶּה הוּא הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן שְׁלִי", וּמִמֵּילָא יִפְחַד רַק מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא מִבָּשָׂר וָדָם. וְלִכֵּן עֲלֵינוּ לְהַחֲדִיר בְּנוֹ וּבִלְדֵינוּ יְרֵאת שָׁמַיִם, וְלְפָחַד רַק מֵהַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שָׁמוּ, וּבְזִכּוּת זֶה נִזְכָּה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד בְּכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵינוּ.

דְּמָשֶׁק אֲלֵי עֶזְרָא

שמג

ע'צות

רַבְּנֵנוּ ז"ל אוֹמֵר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'): עֲצוֹת צָרִיף לְקַבֵּל רַק מֵהַצְדִּיק, כִּי הַצְדִּיק חַי בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּדַגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, אֵינוֹ רוֹצֵה כְּלוּם, כָּל חֶפְצוֹ לְחִזְק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחַת אֲתָכֶם, וּלְהַחֲדִיר בְּכֶם אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לְהַכְנִיס בְּכֶם חֶשֶׁק לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְהַתְּבוּדֵד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתִּזְכּוּ לְהַגִּיעַ לִירֵאת שָׁמַיִם. וְלִכֵּן צָרִיף לְהִשָּׁמֵר מְאֹד לֹא לְקַבֵּל עֲצוֹת שֶׁל הַמוֹן-עַם, שְׂאֵלוֹ עֲצוֹת הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא. וְזֶהוּ שֶׁאוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ז"ל (ספֶּרֶת הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצָה, סימן א'): אַל תִּשְׁאַל עֲצָה, אֶלֶּא לְמִי שִׁיּוֹדֵעַ סִתְרֵי תּוֹרָה. יֵשׁ צְדִיקִים הַדְּבוּקִים בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וּמְטִילִים בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים כְּבָגֵן נְהַדָּר, וְיוֹדְעִים מֵה שֶׁקּוֹרָה בְּשָׁמַיִם כְּפִי שִׁיּוֹדְעִים מֵה שֶׁקּוֹרָה בְּאָרֶץ, וְרוֹאִים רַק רוּחַנִּיּוֹת אֱלֹקוֹת, מֵהֶם צְרִיכִים לְשָׂאֵל עֲצָה. וּמָה אָנוּ רוֹאִים? צְדִיקִים אֵין לָהֶם שׁוּם שִׁיכּוֹת לְזֶה הָעוֹלָם, אֵין לָהֶם שׁוּם הַסְתַּכְּלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל (ספּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יג), שֶׁהָיוּ שִׁבְעָה בְּעֵטְלִיר, וְכָל אֶחָד זָכָה לְמַדְרָגָה אַחֲרֵת, זֶה לֹא הָיָה לוֹ שׁוּם הַסְתַּכְּלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, זֶה לֹא הָיָה לוֹ שׁוּם דְּבוּר בְּזֶה הָעוֹלָם, זֶה לֹא הָיָה לוֹ שׁוּם הֶלִיכָה בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ', אֵלוֹ הַצְדִּיקִים שֶׁצְרִיכִים לְשָׂאֵל מֵהֶם עֲצוֹת, וּבּוֹדֵאֵי יִשְׁנֵם נוֹכְלִים רִיקִים וּפּוֹחֲזִים שֶׁעוֹבְדִים עַל הַמוֹן-עַם

וּגּוֹזְלִים מֵהֶם כַּסְפָּם, וְעוֹשִׂים לָהֶם עוֹל, וּמַעֲלִילִים
עֲלֵיהֶם עֲלִילוֹת דָּם, וּמְלַשְׁיָנִים עֲלֵיהֶם, וְאֵלוֹ
הַמְּלַשְׁיָנִים הִרְשָׁעִים שְׂרוּדָפִים אֶת הַצְּדִיקִים —
חוֹשְׁבִים: "הִנֵּה תַפְסְנוּ אוֹתָם" וְכוּ', וְאֵינָם יוֹדְעִים,
שְׂיֹם יָבֹוא וְהַכֵּל יִתְהַפֵּךְ עַל רֹאשׁוֹ, כִּי עֲתָה הִקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְחַכֶּה רַק שְׂיַחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה. לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ
יֵשׁ סְבָלְנוֹת, אֲבָל אַחֲר־כֵּן מְקַבְּלִים אֶת הָעֲנֹשׁ בְּאִפְן
טְרָאגִי מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל מִי שֶׁמִּתְחִיל עִם צְדִיקִים
הַדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, סוֹפוֹ מֵר מְאֹד.

וְלָכֵן בָּאוּ וַנִּחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל פְּגָם אָמוּנַת
חֲכָמִים, שֶׁכָּלְנוּ פְּגוּמִים בְּזֶה, וְעֲצוֹת נִשְׂאָל רַק אֶת
הַצְּדִיק הַדְּבוּק בְּהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה
לְרַבּוּי זְכוּיֹת. וְעַקֵּר הַזְכוּיֹת — שֶׁנִּזְכָּה כָּבֵר לְצֵאת
מִהַגְלוֹת הַמָּרָה, וְלִזְכֹּר תָּמִיד בְּעֵלְמָא דְאַתִּי.

ז'פֿרוֹן

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד),
שְׂצִרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד עַל הַזְּכָרוֹן, וְעַקֵּר הַזְּכָרוֹן שְׁלֵא
יִפֹּל בְּשִׁכְחָה, וַיִּזְכֹּר תָּמִיד רַק מִהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
אֵיזָה נֶעֱם וְעִרְבוּת, שְׂאָדָם הוֹלֵךְ וְזוֹכֵר רַק מִהַבּוֹרָא
יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, אֵין לוֹ בְּמַחוּ מְאוּמָה — רַק הֵשֵׁם
יִתְבַּרֵךְ, אָדָם כְּזֶה לֹא יַעֲשֶׂה כָּבֵר רַע לְשׁוּם בְּרִיָּה

שָׁבְעוּלָם, וְלֹא תִהְיֶה אֲצִלוֹ שׁוּם רְשָׁעוֹת, רַק יִרְצֶה לַעֲשׂוֹת חֲסָדִים לְאַחֲרִים. וְלִכֵּן הָעֶקֶר לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה, בְּלִמּוּד תּוֹרָה, לְקִנּוּת יִרְאַת שָׁמַיִם, לְקַבֵּל אֶת הָעֲצוֹת רַק מִהַצַּדִּיק, וְלִהְתַּמִּיד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְהַזְכָּרוֹן שֶׁיְהִי תָמִיד בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְזִכֹּר תָּמִיד בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, לִידַע שֶׁיֵּשׁ עוֹד עוֹלָם, וְצָרִיכִים לְהִגִּיעַ לְשֵׁם, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא נַעֲשֶׂה רְשָׁעוֹת לְאַף אֶחָד, וְנִרְחַם עַל כָּל בְּרִיָּה. וְעֶקֶר הַזְכָּרוֹן רַק לְזִכֹּר שֶׁיְבֹא הַיּוֹם שֶׁנִּצָּא מִכָּאן, וְלִכֵּן כְּדַאי כְּבָר עֲכָשׁוּ רַק לְחַשֵּׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלְהַמְשִׁיךְ כְּבָר עֲכָשׁוּ רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת.

ר' חַמְנּוּת

חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (שַׁבַּת קנא:): כָּל הַמְּרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת מְרַחֵמִים עָלָיו מִן הַשָּׁמַיִם; וְלִכֵּן הִבָּה נִרְחַם עַל כָּלָם, וְנִפְיֵץ לָהֶם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנֵי ז"ל וְתוֹרָתוֹ, כִּי אִם אָנוּ יוֹדְעִים מִדְּבוּרִים כְּאֵלוֹ וּמַעֲצוֹת נִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, אֵל נָא נִחְזִיק הַטּוֹב לְעַצְמֵנוּ, אֲלֵא נִפְיֵצִים לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ צָרִיךְ לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ — "יְהִיֶה אִיךָ שֶׁיְהִיֶה, אֲפָרְסֶם אֶת הַצַּדִּיק לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, אִם הַצַּדִּיק הַזֶּה רַחֵם עָלַי וְעֲשֵׂה לִי טוֹבָה, וְהוֹצִיאֵנִי מִהַשָּׂאוֹל תַּחְתּוֹ, וְהִבִּיא לִי אֶת כָּל הַטּוֹבוֹת: שְׁלוֹם-בַּיִת, פְּרֻנְסָה, יְלָדִים וְכוּ', אֲרָאָה גַם אֲנִי לְרַחֵם

שמו

דְּמִשָּׁק אֱלִיעֶזֶר

על כלל ישראל וּלְפָרְסָמוּ לְכָל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל", אָף
שֶׁהֶסֶם"ךְ-מ"ם רוֹצֵה רַק לְהַעֲלִימוֹ וּלְבַטְלוֹ וּלְהַסְתִּיר
אֶת הַצְּדִיק שֶׁלֹּא יֵדְעוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא יִקְבְּלוּ הַטּוֹבוֹת שֶׁלוֹ,
נִרְאֶה זֶה לְעֵמֶת זֶה בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז לְפָרְסָמוֹ
לְכָל־ם. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז),
שֶׁהַצְּדִיק נֶעְלָם נֶעְלָם נֶעְלָם מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, וְעַלֵּינוּ
לְגַלוֹתוֹ בְּכָל רַחֲבֵי תַבֵּל, וּבְזָכוֹת זֶה נִזְכָּה לְגִאֲלָה
הַשְּׁלֵמָה.

תם וּנְשָׁלֵם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם:

הַסְפַּר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה נִדְפַס

לְעִילּוּי נִשְׁמַת

מֵרַת יִפֵּה ב"ר דּוֹד

נִפְטָרָה ח' בְּנִיסָן תַּשְׁס"ג

ת.נ.צ.ב.ה.

וּלְזָכוֹת מִשְׁפַּחַת אֲשֶׁר

הַנְּהִיגוֹת יִשְׁרוֹת, שֶׁהֵם תְּקוּן הַבְּרִית, עַל-פִּי
דִּבְרֵי רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אִוֵּר הָאוֹרוֹת, רַבִּי
נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

יְזַהַר מְאֹד לְטַבֵּל בְּכָל יוֹם בַּמְּקוּהָ, וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּשִׁחְטָא
בַּפְּגָם הַבְּרִית, יִשְׁתַּדֵּל הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן לְטַבֵּל בַּמְּקוּהָ,
אֲשֶׁר הוּא הַתְּקוּן הָרֵאשׁוֹן, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנֵי ז"ל: "דָּאס
עֲרֻשְׁטֵעַ אִיז מְקוּהָ" (הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן הוּא מְקוּהָ).

יִשְׁתַּדֵּל לֹאמַר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים שְׁגִלָּה רַבְּנֵי
ז"ל, שֶׁהֵם תְּקוּן גָּמוּר לַפְּגָם הַבְּרִית, וְהֵם: ט"ז
ל"ב מ"א מ"ב נ"ט ע"ז צ' ק"ה קל"ז ק"נ, וְתַכְףּ-וּמְיָד
כְּשִׁזְזוּכָה לְאָמְרָם, אַל יִחְשַׁב יוֹתֵר מִזֶּה כָּלֵל, כִּי בְּנֻדְאֵי נִתְכַפֵּר
לוֹ.

יִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל מַחְשַׁבְתּוֹ, וַיִּרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְחֹשֵׁב
רַק מַחְשַׁבְתּוֹ קְדוּשׁוֹת וְטְהוּרוֹת, כִּי הַמַּחְשָׁבָה
גְּבוּהָה עַד מְאֹד, וְלִהְפּוֹךְ יִשְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ מִהֲרָהוּרִים
רָעִים, אֲשֶׁר הֵם אָבִי אַבוֹת הַטְּמֵאָה, וְכִשְׁמַכְנִיס בְּמַחְשַׁבְתּוֹ
אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ. אִז הוּא אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ מִמֶּשׁ, כִּי
בְּמָקוֹם שֶׁהַמַּחְשָׁבָה חוֹשֶׁבֶת, שָׁם כָּל הָאָדָם.

יִקְדֹּשׁ הָאָדָם אֶת הָעֵינַיִם שָׁלוֹ, כִּי עַקֵּר הַנְּאוּף תְּלוּי
בְּעֵינַיִם, כִּי הָעֵינַיִם רוֹאֶה וְהֵלֵב חוֹמֵד וְכִלֵּי הַמַּעֲשֵׂה
גּוֹמְרִים. וְעַל-כֵּן יִקְדֹּשׁ אֶת הָעֵינַיִם. וַיִּרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ

הנהגות ישרות

להסתפל בכל דבר בהחיות אלקות שיש בכל דבר, ויוציא לעצמו רמזים אידך להתקרב אליו יתברך מכל דבר, וכן ישמר מאד לא להסתפל בדברים מאסים, כי אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה.): אין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות, ואמרו (ברכות יב.): אחרי עיניכם — זה הרהור עברה, ועל-כן צריכים לקדש מאד מאד את העינים, פי הכל תלוי בהעינים.

יזהר בעצמו מאד לקדש את האזנים שלו, וירגיל את עצמו לשמע רק בקול התורה הקדושה ובקול החכמים והצדיקים האמתיים, ויזהר מאד לא לישב בין לצים וקלים וריקים, מינים ואפיקורסים, ולא יניח לדברים הטמאים להפגס באזניו. ואמרו חכמינו הקדושים (כתבות ה.) : אל ישמע אדם לאזניו דברים בטלים, מפני שהן נכוות תחלה לאיברים. ואמרו (שם) על פסוק: "ויחד תהיה לך על אזניך" (דברים כג), אל תקרי אזניך, אלא על אזניך, שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון, יניח אצבעו באזניו, פי כשאדם שומע בקול הרשעים והקלים — יהיה אחריהם, ולהפוך כשישמע בקול התורה והחכמים והצדיקים האמתיים ימשך אחריהם.

יזהר מאד מאד מהמדה המגנה של פעם וקפידות, וכמעט שכל תקון הדעת, תקון הברית תלוי בזה — שיהיה

הנהגות ישרות

הָאָדָם סָבְלָן וּמְאָרִיף אָפוּ עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי אֵת הַנוֹאֵף מְכִירִים בְּאֵף שְׁלוֹ, כֶּף גְּלָה לָנוּ רַבְנוּ ז"ל, כְּפִי כַעֲסוּ וּרְצִיחָתוֹ שֵׁשׁ לוֹ, כְּמו־כֵן יוֹדְעִים שֶׁהוּא נוֹאֵף, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֶה לְהַגִּיעַ לְתַקוּן הַבְּרִית בְּשִׁלְמוֹת, צָרִיף שִׁירְגִיל אֵת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד בַּמִּדָּה הַיְקָרָה שֶׁל סְבָלָנוֹת, וְיִסְבֵּל כָּל הַבָּא עָלָיו, וְיִאֲרִיף אָפוּ עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו — הֵן מֵעֲצָמוֹ וְהֵן מִבְּעַל בְּחִירָה. וְכִפִּי שִׁיזְכָּה לְהִיּוֹת סָבְלָן וּמְאָרִיף אֵף, כְּמו־כֵן יִזְכָּה לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת, וְיִתְקַן אֵת אֲשֶׁר קָלַקַּל בְּבְרִיתוֹ.

יְקַדֵּשׁ הָאָדָם וְיִטְהַר מְאֹד אֵת דְּבוּר פִּיו, וְיִדְבֵּר תָּמִיד דְּבוּרֵי תוֹרָה וְדְבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְיִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד שְׁלֵא יִנְבֵּל אֵת פִּיו בְּדְבָרֵי נִבְלָה וְנֹאֵף, כִּי הַדְּבוּר יִכְרִיחוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מָה שֶׁמוֹצִיא מִפִּיו, חֵס וְחִלִּילָהּ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פֶּרֶק כֵּד, סִימָן ז'): וְהָיָה מִחֲנִיף קְדוֹשׁ, וְלֹא יֵרָאֶה בְּךָ עֲרוֹת דְּבָר, אֵל תִּקְרִי עֲרוֹת דְּבָר, אֵלֹא עֲרוֹת דְּבוּר — זֶה נִבּוּל הַפֶּה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה מְסַלְקִים מִמֶּנּוּ אֵת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, וְגוֹרְמִים רָעָה לַעֲצָמוֹ וְלְכָל הָעוֹלָם כָּלוֹ; וְעַל-כֵּן מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ שֶׁפָּגַם בְּבְרִיתוֹ, וּבְפְרָטִיּוֹת בְּהוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה יְקַדֵּשׁ מְאֹד אֵת דְּבוּרוֹ, וְלֹא יִדְבֵּר שׁוֹם דְּבָרִים בְּטִלִּים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן דְּבוּרִים אֲסוּרִים, כְּגוֹן: לְשׁוֹן הַרַע,

הנהגות ישרות

רכילות, ליצנות, נבול פה, חס ושלום, פי עקר תקון
הברית תלוי בתקון הקלשון.

יחזיק מאד באמונה יתרה, שיכניס את עצמו בתוך
האמונה הקדושה, ותמיד יציר בדעתו איך שמלא
כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל,
והכל לכל אלקות גמור הוא, ואין בלעדיו יתברך כלל, כי
בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, והוא עומד
באמצע, וכשיחשב את זה תמיד, על-ידי-זה יזדכך לגמרי,
וימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל.

יהיה תמיד שמח וטוב לב, וישתדל לעשות תמיד רק
צדקה וחסד עם כל בר ישראל, וירקד מרב שמחה
על נקדת יהדותו, שזכה להברא מזרע ישראל ולא עשני
גוי, וימסר את נפשו על נקדת השמחה, כי כל עקר פגם
הברית בא להאדם רק מחמת עצבות, כי הקלפה המחטאת
את האדם בפגם הברית נקראת יללה, ועל-כן עקר שלמות
תקון הברית הוא שיהיה תמיד שמח בשמחה עצומה, ואף
שזה קשה וכבד לו מאד מאד, מרב עוונותיו בפגמי הברית
שלו, שזה מכניס בהאדם דכאון ועצבון פנימי, עם כל זאת
עקר תקון הברית תלוי אף ורק במדת השמחה והחידוה,
וצריכים למסר את נפשו להגיע אל המדה היקרה הזו של
שמחה, שזה מכניס בהאדם רוח טובה ומדת רחמנות,
ולעשות צדקה וחסד עם כל בר ישראל.

עצות טובות מיסדות על-פי ספרי אדונונו,
מורנו ורבנו, מוהר"ן מברסלב, זכותו יגן
עלינו, איך להנצל מכל רע לנצח

א) צריכין לשמר את עצמו מאד מהרהור, פי
הרהור מזיק ופוגם מאד מאד, מה שאי אפשר
לציר בדעת האדם כלל עצם פגם ההרהור;
השם יתברך יצילנו.

ב) המחשבה ביד האדם להטותה פרצונו
למקום שהוא רוצה, כי הכלל — שאי אפשר
בשום אופן, שתהיינה שתי מחשבות ביחד
בפעם אחת, על-פן בנקל יכולין לגרש
המחשבות רעות רק בשב ואל תעשה, דהינו
שלא לחשב אותה המחשבה, רק לחשב איזו
מחשבה אחרת, בתורה ועבודה או אפלו
במשא ומתן וכיוצא בזה, שימשך מחשבתו
לאיזו מחשבה אחרת, ועל-ידי-זה יפטר
ממילא מהרהורים והמחשבה רעה שבאין
אליו. ואפלו אם לפעמים הולכת מחשבתו
ופורחת ומשוטטת בדברים רעים וזרים,
רחמנא לצלן, גם-פן ביד האדם לחזור

עצות טובות

וְלִהְיוֹתָהּ בְּעַל פְּרָחָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר לַחֲשֹׁב
מֵה שְׂרָאוּי. וְהוּא מִמֶּשׁ כְּמוֹ סוּס, שְׁפוּנָה מִן
הַדֶּרֶךְ וְסָר לְדֶרֶךְ אַחֶרֶת, שְׁתוּפְסִין אוֹתוֹ בְּרִסְנוֹ
וּמִחֲזִירִין אוֹתוֹ בְּעַל-פְּרָחוֹ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר,
כְּמוֹ-כֵן מִמֶּשׁ בְּמַחְשָׁבָה, שְׁתַּכְּף כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהוּא
תוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ – צָרִיךְ לְתַפְסֹה בְּעַל-פְּרָחָה
וְלִהְשִׁיבָה אֶל הַדֶּרֶךְ הָרְאוּי. וּכְבָר מְבֹאָר, שְׂאִין
צָרִיכִין לְנַעֲנַע רֵאשׁוֹ הַנָּה וְהַנָּה פְּדֵי לְגַרֵשׁ
הַמַּחְשָׁבוֹת רָעוֹת, כִּי אֵין זֶה מוֹעִיל כְּלָל, רַק
יִחְשַׁב מַחְשָׁבָה אַחֶרֶת, כַּנִּזְכָּר לְעֵיל, וְאֵל יִבִּיט
לְאַחֲרָיו אִם נִסְתַּלְקוּ מִמֶּנּוּ, רַק יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ
בְּמָה שֶׁהוּא עוֹסֵק, וּמִמִּילָא יִסְתַּלְקוּ מִמֶּנּוּ.

ג) עֵקֶר הַנִּסְיוֹן וְהַצְרוּף שְׁמַנְסִין אֶת הָאָדָם
בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא בְּתַאֲוָה זֹאת שֶׁל נֶאֱוָף, וְלִכֵּן
כְּשֶׁבָאִים עַל מַחְשַׁבְתּוֹ הַרְהוּרֵי זְנוּת, וְהוּא מְשַׁבֵּר
תַּאֲוָתוֹ וּמְסִיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶם, זֶהוּ עֵקֶר תְּשׁוּבָתוֹ
וְתִקּוּנוֹ עַל פְּגַם הַבְּרִית שְׁפָגָם מִקֵּדָם, כֹּל אֶחָד
כְּפִי עֲנִינּוּ, כִּי זֶהוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבַת הַמְּשָׁקֵל מִמֶּשׁ,
וּבְזֶה הוּא מוֹצִיא נְצוּצֵי הַקִּדְשָׁה שְׁנִפְּלוּ עַל-יְדֵי
פְּגַם הַבְּרִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה לְתִקּוּן הַבְּרִית.